Ātrā mode rada arvien vairāk atkritumu, jauniešus aicina "pāršūt nākotni"

Ātrā mode rada arvien vairāk atkritumu, jauniešus aicina “pāršūt nākotni” Izsludināts radošs konkurss jauniešiem “Pāršuj nākotni: sāc ar savu kreklu”. Konkursa mērķis ir

veicināt izpratni par tekstila ietekmi uz vidi un iedvesmot paskatīties uz apģērbu citādi - nevis kā uz lietu, ko izmest, bet kā uz resursu jaunām idejām. Konkurss tiek īstenots sadarbībā ar ilgtspējas modes platformu "BOURZMA", kuras dizaineri strādās kopā ar jauniešiem astoņās praktiskajās darbnīcās, palīdzot idejas pārvērst unikālos un valkājamos dizainos. "Ilgtspējīga mode sākas domāšanā. Mums ir svarīgi parādīt jauniešiem, ka viņi var būt pārmaiņu veidotāji, ne tikai patērēt, bet arī radīt. Šis projekts ir par to, kā no viena krekla var sākties pilnīgi jauns stāsts, un vienlaikus - par drosmi paskatīties savā skapī kritiski un izvērtēt, ko, kā un kāpēc mēs patērējam, " tā Patriks Kirkils, "BOURZMA" vadītājs.

Tekstila atkritumi – pieaugoša problēma Tekstila patēriņš pasaulē turpina pieaugt. Katru gadu tiek saražoti vairāk nekā 100 miljardi apģērba gabalu. Aptuveni 92 miljoni tonnu tekstila nonāk atkritumos. Turklāt apģērba izmantošanas mūžs samazinās – pēdējo 15 gadu laikā tas krities par aptuveni 36%, daļa apģērba tiek izmantota tikai 7–10 reizes. Šie dati iezīmē būtisku problēmu – arvien vairāk apģērba tiek radīts, bet arvien mazāk tas tiek izmantots. "Jauniešiem ir svarīgi ne tikai dzirdēt par ilgtspēju, bet to arī piedzīvot praksē. Strādājot ar tekstilu, viņi var ieraudzīt, cik daudz resursu slēpjas vienā apģērbā un kā radoša pieeja var pagarināt tā dzīves ciklu. Šādi projekti palīdz veidot domāšanu, kurā atkritumi kļūst par izejmateriālu jaunām idejām, akcentējot aprites ekonomikas pamatprincipus, " norāda SIA "ZAAO" vides izglītības projektu vadītāja Baiba Līviņa-Jarohoviča. Dalībniekiem vecumā no 13 līdz 25 gadiem, veidojot komandu no klases vai interešu grupas biedriem (15–30 dalībnieki), jāizvēlas krekls, kas vairs netiek valkāts, jāizstrādā tā pārveidošanas ideja un jāiesniedz video pieteikums, kurā skaidrots, kāpēc tas netiek valkāts, kā arī īss idejas apraksts.

Balstoties uz izstrādātajiem vērtēšanas kritērijiem, astoņas labākās komandas septembrī tiks aicinātas uz klātienes radošajām darbnīcām dabas un tehnoloģiju centrā "URDA", kuras vadīs platformas BOURZMA dizaineri, klātesot nozares profesionāļiem. Darbnīcu laikā jaunieši apgūs dažādas tekstila pārveides tehnikas, bet labākie darbi tiks prezentēti īpašā modes skatē, kas 2026. gada 15. oktobrī notiks Valmierā, pavisam neparastā vietā.

Pieteikšanās konkursam atvērta no 2026. gada 14. aprīļa līdz 8. maijam. Dalībniekiem jāiesniedz video pieteikums (30–90 sekundes), idejas apraksts un foto ar izvēlēto kreklu, kuram tiks dota otrā dzīve. Plašāka informācija un pieteikšanās: bourzma.com.

Konkurss tiek organizēts projekta "Otrā elpa tekstilam: jauniešu modes un vides apziņas skola" (Nr. LVAF/50/2025) ietvaros. Projektu īsteno biedrība "Daibes ilgtspējas centrs" sadarbībā ar radošās ilgtspējas platformu "BOURZMA". Iedvesmotāji: SIA "ZAAO" un AS "AJ Power Recycling". Projekta finansētājs Latvijas vides aizsardzības fonds. Kontaktinformācija: +371 25544338, daibesic@gmail.com